

I. Baggrunden for nyordningen.

I overgangsbestemmelsen i § 122 i loven af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd er der for de pensionister, hvis pension er fastsat i henhold til de tidligere tjenestemandsløve, truffet den foreløbige ordning, at de pågældende i finansåret 1958-59 får beregnet pensionen efter de hidtil gældende regler, således at der i det nævnte finansår udbetales de pågældende reguleringstillæg i henhold til reglerne i tjenestemandsløven af 6. juni 1946 samt midlertidigt og særligt tillæg med de i lov nr. 125 af 25. maj 1956 for finansåret 1957-58 gældende satser.

Som det fremgår af kommissoriet er baggrunden for den nu forestående revision af pensionsforholdene for de nævnte pensionister den ved lønningsloven af 7. juni 1958 gennemførte ændring af pensionssystemet for de nuværende tjenestemænd, hvilken ændring bl. a. indebærer, at tjenestemandspensioner i modsætning til tidligere kan kombineres med folkepensionens mindstebeløb.

Ved lønningsloven er der endvidere gennemført en sanering af den tidligere pensionsordning, som på forskellige områder ikke længere var hensigtsmæssig. Man har i denne forbindelse tillige tilstræbt at begrænse statens pensionsudgifter.

Som følge af det tidligere pensionssystem, hvorefter grundpensionen er beregnet som en procentdel af de faste pensionsgivende lønbestanddele og i princippet reguleret på tilsvarende måde som lønnen, havde prisudviklingen siden 1946 og den i forbindelse hermed gennemførte ekstraordinære regulering af tillæggene til lønninger og pensioner medført, at pensionerne – navnlig enkepensionerne og de lavere egenpensionsydelse – udgjorde en større del af lønnen end oprindeligt forudsat, ligesom pensionernes størrelse ikke afveg væsentlig for tjenestemænd med lavere og højere pensionsalder.

Ved gennemførelsen af nyordningen, hvorefter pensionen beregnes på grundlag af den

i loven fastsatte bruttoløn, har man opnået et mere passende forhold mellem lønning og efterløn, end tilfældet havde været efter den hidtidige ordning.

Som et led i nyordningen er tjenestemandens eget pensionsbidrag forhøjet, således at det andrager 4 pct. af bruttolønningen, d. v. s. en dyrtidsreguleret ydelse på indtil det tredobbelte af det hidtidige pensionsbidrag. Endvidere er aldersgrænsen for adgangen til at søge afsked med pension forhøjet fra det 65. år til det 67. år, og man har i højere grad end efter den hidtidige ordning gradueret pensionen efter pensionsalderen.

Nyordningen medfører, at der i forhold til den tidligere ordning sker nedgang i pensionsstørrelsen på praktisk talt alle pensionstrin, bortset fra slutpensionerne i de højere lønklasser, hvor reduktionen opvejes af lønforbedringerne. Pensionsnedgangen gør sig gældende med betydelig vægt indtil højeste pensionsalder, der tidligst opnås ved den almindelige folkepensionsalder, det 67. år. Tjenestemænd, der fremtidig pensioneres før det 67. år, vil således indtil de opnår denne alder være væsentlig ugunstigere stillet end efter den hidtidige ordning, ligesom de også efter opnåelsen af 67-årsalderen i adskillige tilfælde vil have en samlet efterlønmæssig stilling, der er ringere end efter de hidtidige regler, idet folkepensionens mindstebeløb eller den indtægtsbestemte folkepension udgør et mindre beløb end pensionsreduktionen.

På tilsvarende måde har nyordningen gennemgående medført en betydelig nedsættelse af enkepensionerne. Ligesom for egenpensionsydelse er pensionsnedgangen for enkepensionerne størst på de lavere trin af pensionsskalaen, men reduktionen gør sig dog også ret stærkt gældende på de senere alderstrin navnlig i de lavere talstærke lønklasser, hvor de hidtidige enkepensioner har været væsentlig større i forhold til lønnen end enkepensionerne i de højere lønningsklasser.